

Sector	: Bedrijfsvoering	Openbaar: ☒
Afdeling	: Financiën	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Peter Wijnen Tel.: (0495) 575 521	
Portefeuillehouder(s)	: J.M. Cardinaal	Nummer B&W-advies: BW-005645

ONDERWERP

Grondslagen begroting 2014.

ADVIES

1. Akkoord gaan met de grondslagen begroting 2014 e
2. De grondslagen van de begroting 2014 via de TILS-lijst ter kennis van de raad brengen.

TOELICHTING

[Invulinstructie]

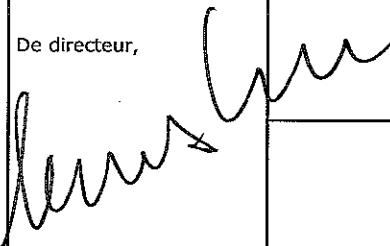

Relatie met vorig voorstel:Algemeen:**Grondslagen begroting 2014**

In voorgaande jaren werd dit de kadernota genoemd.

In de grondslagen begroting 2014 worden de uitgangspunten voor de samenstelling van de begroting 2014 aangegeven.

Een belangrijk aandachtspunt in deze kadernota is het onderdeel prioriteiten, waarin nadrukkelijk wordt gewezen op het feit dat de aanvragen voor prioriteiten voor het jaar 2014 zoals die in de begroting 2013 zijn opgenomen, het budget ruim overschrijden. Gelet op de financiële situatie van de gemeente Weert zijn er nauwelijks of geen mogelijkheden voor nieuwe aanvragen en zal er een strenge afweging moeten plaatsvinden.

Argumenten:

Weert, 29 januari 2013 De directeur, 		S		B	W	W	W	W
			akkoord					
			bespreken					
Behandeling uiterlijk in college van 5 februari 2013 maore								

Beslissing d.d.: 5 maart 2013

Nummer: 6

Akkoord met advies; mandaat weth. Cardinaal tot tekstuele aanpassing.

De secretaris

>

Kanttekeningen:

>

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

[Invulinstructie]

>

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

[Invulinstructie]

>

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

- ❖ Raadsleden
- ❖ Interne organisatie

Nadere specificatie: nvt

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ TILS-lijst

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

[Invulinstructie]

Intern:

>

Extern:

>

BIJLAGEN

Openbaar:

Niet van toepassing

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Inleiding

Voor de samenstelling van de begroting 2014, inclusief meerjarenramingen tot en met 2017, worden zoals gebruikelijk kaders en uitgangspunten opgesteld.

In deze grondslagen begroting 2014 komen de volgende onderwerpen aan bod:

- salarismutatie
- prijsmutatie
- rentepercentages
- opzet ramingen begroting 2013 en meerjarenramingen
- (personeels)prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Salarismutatie

De salariskosten leggen een flink beslag op het budget van de gemeentelijke begroting. Het is daarom zaak om deze kosten zo nauwkeurig mogelijk te ramen. De berekening van de salariskosten voor een begrotingsjaar wordt gemaakt in de maand februari voorafgaand aan het begrotingsjaar. Het is mogelijk om in deze berekening een opslag op te nemen voor toekomstige salarisontwikkelingen.

Het Cao-akkoord liep van 1 juni 2011 tot en met 31 december 2012. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO moeten nog beginnen. In het regeerakkoord van 29 oktober 2012 hanteert het kabinet een nullijn voor de jaren 2012 en 2013. In het regeerakkoord is wel opgenomen dat op voorwaarde van modernisering van CAO's en het in lijn brengen van de secundaire arbeidsvoorwaarden met kabinetsbeleid, financiële besparingen door het afschaffen van secundaire arbeidsvoorwaarden in dezelfde periode, kunnen worden ingezet voor stijging van het primair loon. De budgettaire arbeidsvoorwaardenruimte als geheel neemt hierdoor niet toe.

Voor 2014 zijn nog geen afspraken gemaakt over het al dan niet hanteren van de nullijn.

De salarisuitdraai van februari 2013 is de basis voor de opslag voor 2014. In deze salarisuitdraai is het Cao-akkoord tot en met 31 december 2012 verwerkt. De geschatte ontwikkeling loonvoet sector overheid (inclusief incidentele loonontwikkeling) voor 2013 bedraagt volgens de meest recente ramingen van het CPB (december 2012) 0,5%. Het CPB geeft geen ramingen m.b.t. de loonontwikkelingen voor 2014. Aangezien vanuit het Rijk nog niets bekend is over eventuele loonmaatregelen voor 2014, wordt voorgesteld om de loonstijging voor 2014 voorzichtigheidshalve op 1% te stellen.

Peil 31-12-2012	100,000
Verwachte loonstijging in 2013 volgens CPB 0,5%.	<u>0,500</u>
Peil 1-1-2013	100,500
Verwachte loonstijging voor het jaar 1-1-2013 t/m 31-12-2013: 1% x 100,50	<u>1,005</u>
Peil 1-1-2013	101,505
Totaal opslagpercentage	1,505%, afgerond 1.5%

Overigens wordt opgemerkt dat in de gemeente Weert als uitgangspunt geldt dat loon- en prijsstijgingen op basis van de zogenaamde normeringmethodiek gecompenseerd worden door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Met ingang van 2012 geldt de normeringsmethodiek weer. Met ingang van 2014 zullen de resultaten van de taakstelling van het FLOW-traject in de begroting verwerkt worden.

Bij het opstellen van de begroting 2014 zal rekening moeten worden gehouden met de nieuwe CAO (indien tijdig afgesloten) en de invoering van de werkkostenregeling.

Ook zullen in de begroting voor een flexibele inzet in de organisatie van inhuur van personeel inhuurbudgetten worden opgenomen.

Prijsmutatie

Bij het opstellen van de begroting wordt bij budgetten die daarvoor in aanmerking komen rekening gehouden met de jaarlijkse prijsmutatie.

Volgens de meest recente ramingen van het CPB van december 2012 (inflatie, cpi alle huishoudens) is de gemiddelde prijsmutatie in 2013 naar verwachting 2,75%.

Voor ontwikkelingen na 2013 publiceert het CPB geen ramingen. Daarom stellen wij voor om de prijsmutatie ook voor 2014 op 2,75% te stellen.

Op grond van bovenstaande wordt de volgende prijsmutatie voor de samenstelling van de begroting 2014 voorgesteld:

2013 ten opzichte van 2012: 2,75%

2014 ten opzichte van 2013: 2,75%

Voor een aantal lasten gelden naar alle waarschijnlijkheid afwijkende prijsstijgingen, zoals onder meer voor door de gemeente te betalen onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing, rioolrechten, zuiveringsheffing, waterschapslasten, kilometervergoeding bij gebruik eigen auto en verzekeringspremies. Informatie hierover verstrekt de afdeling Financiën in het voorjaar van 2013.

Rentepercentages

Inzet eigen vermogen

Voor de financiering van de gemeentelijke investeringen (activa) wordt zowel vreemd vermogen (aangegane geldleningen) als eigen vermogen (reserves) ingezet. Voor de aangegane geldleningen moet rente worden betaald, voor de inzet van het eigen vermogen hoeft uiteraard geen rente te worden betaald. Toch kost deze inzet in feite ook geld, immers de gemeente kan het eigen vermogen ook op een bankrekening zetten waardoor rente-inkomsten worden verkregen. Als dit zou worden gedaan, dan zou meer vreemd geld moeten worden aangetrokken voor de financiering van de investeringen. Enerzijds zou de gemeente dus geld moeten lenen en daarover rente moeten betalen, anderzijds zou de gemeente rente ontvangen over het op de bank gezette eigen vermogen (reserves). Omdat de rente voor het lenen van geld meestal hoger is dan de te ontvangen rente voor het op de bank gezet eigen vermogen, wordt het eigen vermogen ingezet als eigen financieringsmiddel. Bovendien zijn er in dit kader wettelijke voorschriften om te voorkomen dat gemeenten gaan speculeren dan wel min of meer als bank gaan functioneren.

Fictieve rente (bespaarde rente)

De gemeente hoeft over de inzet van het eigen vermogen (reserves) om investeringen te financieren geen rente te berekenen. In de plaats daarvan wordt fictieve rente berekend, de zogenaamde bespaarde rente. Naast de werkelijk betaalde rente is de fictieve rente onderdeel van de kosten van de investeringen (activa). De totale rentekosten (betaalde rente en fictieve rente) wordt toegeerekend aan de programma's (kapitaallasten) waardoor er ook een fictieve rente-inkomst ontstaat. Tegenover de fictieve rentekosten staat dus eenzelfde bedrag aan fictieve rente-inkomsten. De rente-inkomsten komen deels als bespaarde rente ten gunste van de exploitatie en voor het overige op de balans (reserves en voorzieningen).

Bepalen rentepercentages

Voor de begrotingssamenstelling 2014 moeten rentepercentages vastgesteld worden voor:

- a. Renteverrekening grondexploitatie.
- b. Reserves en voorzieningen van de algemene dienst.
- c. Investerings
- d. Rente omslagpercentage vaste/vlottende activa

a. Renteverrekening grondexploitatie

De grondexploitatie heeft haar activa (investerings) en passiva (reserves en voorzieningen) ingebracht in de boekhouding van de algemene dienst.

De investeringen van de grondexploitatie kunnen een enorme invloed hebben op de rentekosten voor de algemene dienst, terwijl dit eigenlijk budgettair neutraal zou moeten verlopen. Om deze beoogde financiële neutraliteit in de renteverrekening van de grondexploitatie te benaderen werd vanaf 2004 aan de hand van de rentetarieven op de kapitaalmarkt voor 10 jaar lineaire aflossing een rentestafel opgesteld. Aan de hand daarvan vond renteberekening voor de grondexploitatie plaats. Vanaf 2012 wordt de renteberekening grondexploitatie nog steeds volgens een rentestafel plaatsvinden, maar tegen een percentage dat jaarlijks wordt vastgesteld. De bepaling van het rentepercentage gebeurt aan de hand van de werkelijk te betalen rente en de liquiditeitsprognose van het betreffende jaar. Voor 2014 is dit evenals in 2013 3,25 %.

b. Reserves en voorzieningen van de algemene dienst

Bij de begrotingsopstelling wordt uitgegaan van een rentevergoeding aan reserves en voorzieningen (bespaarde rente) wegens het gebruik ervan als financieringsmiddel. Tot 2012 was het percentage van de rentetoevoeging gebaseerd op de geldende kapitaalmarkt. Bij de vaststelling van de begroting 2012 heeft de raad besloten om in het kader van de bezuinigingen de rentetoevoeging vanaf 2012 vast te stellen op 2%. Voor de begroting 2014 geldt dit percentage van 2%.

c. Investeringen

Het percentage dat voorheen gebruikt werd voor de rentetoevoeging aan reserves en voorzieningen en dat gebaseerd was op de dan geldende kapitaalmarktrente, werd ook gebruikt bij de berekening van het financieringstekort.

Bij het financieringstekort wordt wel nog gerekend met de geldende kapitaalmarktrente. Op dit moment is dat, uitgaande van de kapitaalmarktrente voor leningen van 5-10 jaar, 2%.

In het kader van de bezuinigingen heeft de raad bij de vaststelling van de begroting 2012 besloten om vanaf 2012 de rentetoevoeging van de overige reserves en voorzieningen naar de reserve majeure projecten niet meer te doen. Deze rente komt ten gunste van de exploitatie.

d. Rente omslagpercentage vaste/vlottende activa

Al meerdere jaren wordt getracht om de ontwikkelingen van rentekosten nauwlettend te volgen en in te schatten. Telkens moet achteraf geconstateerd worden dat de werkelijkheid anders is dan verwacht. Daarom zijn de voor- en nadelen van het toepassen van een vast omslagpercentage onderzocht. Alles tegen elkaar afwegend is bij het opstellen van de begroting 2013 besloten om het percentage voor de renteomslag van zowel de begroting als de jaarrekening voor de jaren 2013 en 2014 vast te stellen op 3,75%. Bij het opstellen van de grondslagen voor de begroting 2014 zou dan onderzocht moeten worden of het percentage aanpassing behoeft. Op basis van de huidige inzichten hoeft dit percentage niet aangepast te worden. De rente van het omslagpercentage voor 2014 blijft daarom 3,75%

Opzet ramingen begroting 2014 en meerjarenramingen

De raadsbehandeling van de begroting 2014 vindt plaats op woensdag 6 november 2013.

Bij de ramingen van de begroting 2014 wordt uitgegaan van bestaand beleid. Correcties hierop kunnen plaatsvinden op basis van de eerder omschreven verwachte salaris- en prijsmutatie en autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen kunnen onder meer zijn:

- wijzigingen in de inkomsten of uitgaven op grond van eerder genomen besluiten of van bovenaf (Rijk) opgelegde maatregelen;
- wijzigingen in het aantal uitkeringsgerechtigden;
- uitbreiding van wegen, plantsoenen, riolering, etc.;
- wijzigingen van het ledenaantal van gesubsidieerde verenigingen.

Autonome ontwikkelingen worden door de budgethouder in overleg met de consultant van de afdeling financiën schriftelijk toegelicht en financieel vertaald. De wijzigingen in het aantal inwoners en het aantal woonruimten voor de jaren 2013 tot en met 2016 worden als volgt geraamd:

- Het aantal inwoners per 1 januari 2013 bedraagt 48.588. Dit zijn 79 inwoners minder dan op 1 januari 2012. In de periode 2008 tot en met 2011 heeft er jaarlijks een lichte toename van het aantal inwoners plaatsgevonden. In 2012 dus een afname van 79. Gelet op bovenstaande ontwikkelingen wordt er vanuit gegaan dat voor 2013 en volgende jaren, mede op basis van de 'Notitie demografische ontwikkeling' geen toe- of afname zullen plaatsvinden.
- De raming van het aantal woonruimten voor de periode 2013 tot en met 2016 is vooral van belang voor de berekening van de algemene uitkering voor de komende jaren. Hierbij speelt de invoering van de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) een belangrijke rol. Bij de BAG heeft dat vooral te maken dat recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen (o.a. de kazerne) niet meer meetellen als woonruimte. Volgens de junicirculaire 2012 is na onderzoek gebleken dat de invoering van de BAG voor een grote groep gemeenten zal leiden tot forse herverdeeffecten. Daarom heeft het Rijk besloten om de invoering van de BAG voor het gemeentefonds uit te stellen en te koppelen aan de komende herijking van het gemeentefonds. De herijking zal niet eerder dan met ingang van 2014 plaatsvinden. Inmiddels is er een nieuwe regering aangetreden. Over de invoering van BAG gekoppeld aan de herijking van het gemeentefonds is sinds de junicirculaire 2012 geen informatie meer ontvangen. De verwachting is dat vanwege het korte tijdsbestek de invoering per 1 januari 2014 niet meer haalbaar is en dat in de mei/junicirculaire 2013 hierover nadere informatie wordt gegeven. Met welke aantallen woonruimten voor de begroting 2014 rekening moet worden ge-

houden is op dit moment nog niet bekend. Voorlopig wordt bij de berekening voor de begroting 2014 nog uitgegaan van de aantallen inclusief recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen. Mocht uit de mei/junicirculaire 2013 blijken dat de aantallen anders dienen te zijn, dan zal er alsnog een aanpassing volgen.

Het aantal woonruimten (woningen, recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen) bedraagt per 1 januari 2013: 23.788. Ten opzichte van 1 januari 2012 is dit een toename met 267 woonruimten en 30 plaatsen in bijzondere woongebouwen (totaal 297). De netto toename in de jaren 2013 tot en met 2016 wordt achtereenvolgens geraamd op 107, 125, 125 en 125. De toename in 2013 bestaat uit de netto toename aantal woningen met 213 en de netto verlaging woonruimten met 106 als gevolg van sloop verzorgingshuis Van Berloheem in 2013. In de raming van de capaciteit bijzondere woongebouwen is vooralsnog rekening gehouden met handhaving van de capaciteit van de KMS in Weert. Mocht de KMS verdwijnen en daarvoor niets in de plaats komen, dan wordt het aantal woonruimten in de gemeente Weert 680 lager. Dit zal dan de hoogte van de algemene uitkering nadelig beïnvloeden.

Voorts kunnen er aanpassingen plaatsvinden door kleine wijzigingen in de kwaliteit en/of de kwantiteit van door de gemeenten te leveren diensten en producten. Van deze aanpassingen geeft de budgethouder in overleg met de financiële consultant een onderbouwing die afzonderlijk in de toelichting op de ramingen vermeld wordt.

Ook voor het opstellen van de meerjarenbegroting tot en met 2017 wordt uitgegaan van aanvaard beleid, waarin autonome ontwikkelingen verwerkt zijn via een stelpost op het programma algemene baten en lasten.

Bezuinigingen.

Nieuwe bezuinigingen zijn onontkoombaar. Als oorzaken kunnen worden genoemd de landelijke ontwikkelingen als gevolg van het regeerakkoord, de drie decentralisaties (Jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet) het doorvoeren van het FLOW 2-traject en de afwaardering bij de grondexploitatie en Poort van Limburg.

Hoewel op dit moment nog veel onduidelijkheden hieromtrent zijn is het van belang om in 2013 tijdig een nieuw bezuinigingstraject op te starten en uit te voeren.

(Personeels)prioriteiten en vervangingsinvesteringen

Zoals vermeld wordt voor het samenstellen van de begroting 2014 uitgegaan van bestaand beleid. Voor nieuw beleid (prioriteiten) wordt in de begroting een stelpost opgenomen. In de begroting 2013 is het budget voor het jaar 2014 vastgesteld op € 375.300,-- met in de jaren daarna een jaarlijkse indexering van 3%. Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het prioriteitenbudget voor 2014 € 375.300,-- bedraagt. Het budget voor 2015 bedraagt € 386.559,--. Binnen de bandbreedte van genoemd prioriteitenbudget mogen wel nieuwe prioriteiten worden genoemd.

NB!

Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat de in de begroting 2013 opgenomen richtinggevende prioriteitenaanvragen voor 2014, het budget voor de prioriteiten 2014 ruimschoots overschrijden.

Voor 2014 zal dan ook in plaats van het aandragen van nieuwe prioriteiten, keuzes gemaakt moeten worden uit de reeds aangedragen richtinggevende prioriteiten voor 2014. Voorkomen moet worden dat het beschikbare budget 2014 wordt overschreden. Gelet op de noodzaak van aanvullende bezuinigingen voor 2014 en volgende jaren is het zelfs onontkoombaar dat ook in het prioriteitenbudget geschrapt wordt. Het is daarom van belang dat zeer kritisch gekeken wordt naar de keuzes voor de prioriteiten 2014.

Voor de prioriteiten met betrekking tot de bedrijfsvoering is vooraf geen budget beschikbaar. Jaarlijks wordt bij de vaststelling van de prioriteiten bekeken of een raming noodzakelijk is. Ook hier geldt dat er in het kader van de bezuinigingen nauwelijks of geen mogelijkheden zijn.

Voor personeelsprioriteiten kunnen op dit moment geen aanvragen ingediend worden. Eerst zal FLOW 2 (dit betreft de omvang van het aantal fte's) geëvalueerd worden. Voorts zal bekeken worden wat de gevolgen zijn van de drie decentralisaties (jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet) voor de uitbreiding van het aantal fte's op die gebieden en wat de personele effecten zijn van de flexibilisering van de organisatie

Met betrekking tot de onderhouds- en vervangingsinvesteringen is er in de begroting 2013 voor het jaar 2014 een budget opgenomen van € 303.000,--. De aangedragen vervangingen voor 2014 zijn lager dan het budget. In het kader van de door te voeren bezuinigingen dient ook hier zeer kritisch gekeken te worden naar de noodzaak van vervanging. Met ingang van de begroting 2008 zijn de

budgetten voor "reguliere" vervangingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen rollend materieel samengevoegd tot een totaalbudget en vindt er een integrale afweging plaats. De invulling van het budget voor onderhouds- en vervangingsinvesteringen vindt op dezelfde manier plaats als het prioriteitenbudget.

Voor de finale integrale afweging is het nodig om inzicht te hebben in het totaal van de (personeels)prioriteiten en vervangingsinvesteringen en de mate van urgentie. De gemeenteraad kan gelijktijdig met de behandeling van de voorjaarsnota 2013 haar specifieke mening geven (voorjaarsbeschouwingen), die als input gebruikt wordt voor de begroting 2014.